# KINDERRECHTENMONITOR: TOEGANG TOT ONDERWIJS ERNSTIG IN HET GEDRANG

*Posted on 8 oktober 2025 by Stan van Kesteren*



Uit de monitor 'Kinderrechten in Beweging  2025' blijkt dat steeds meer kinderen worden buitengesloten van het onderwijs.

**Categories:** Jeugd, Onderwijs

Vrijstellingen van leerplicht nemen toe, er zijn grote regionale verschillen in passend onderwijs en inclusief onderwijs blijft uit, blijkt uit de monitor.

## Steeds meer kinderen buiten de boot

Een van de meest verontrustende constateringen uit de monitor is dat het recht op onderwijs in Nederland structureel wordt geschonden.

- Kinderen vallen uit het (reguliere) onderwijs of krijgen helemaal geen onderwijs meer. Het geregistreerde aantal kinderen dat niet naar school gaat is in de periode 2017-2023 verdubbeld, van 15.200 naar 31.500.
- Het aantal vrijstellingen van de leerplicht neemt toe, met name vanwege lichamelijke of psychische beperkingen. Deze groep verdwijnt daarmee stilletjes uit beeld. In 2017 waren er 5.600 kinderen met deze vrijstelling, dit is inmiddels opgelopen tot 9.700 kinderen.
- Inclusief onderwijs blijft nog een belofte. Er is een harde scheiding tussen regulier en speciaal onderwijs, en tussen onderwijs en zorg.
- Scholen hebben de vrijheid om leerlingen te weigeren, wat ertoe leidt dat kinderen met extra ondersteuningsbehoeften worden gediscrimineerd.
- Door de ruimte die schoolbesturen en samenwerkingsverbanden hebben, zijn er grote regionale verschillen in de uitvoering van passend onderwijs. Waar je woont bepaalt welke ondersteuning er is. Dit leidt tot veel onduidelijkheid voor met name ouders.

Uitsluiting van onderwijs op jonge leeftijd heeft grote gevolgen voor de rest van een het leven: minder kansen op werk, zelfstandigheid en maatschappelijke participatie. Ondanks jaren van beleid en toezeggingen blijven meer en meer kinderen uitvallen.

Ieder(in) brengt jaarlijks voor het Kinderrechtencollectief de toegang tot onderwijs voor ieder kind in kaart. Alleen de systeemverandering naar inclusief onderwijs in combinatie met leerrecht doorbreekt het hardnekkige patroon van uitsluiting van kinderen met een beperking. Met wetgeving en investeringen vanuit de overheid kunnen scholen voor regulier en speciaal onderwijs en zorgvoorzieningen naar elkaar toe groeien. Waardoor kinderen samen naar school gaan en gelijke kansen voor de toekomst krijgen.

## Oproep

Uit de Kinderrechtenmonitor 2025 blijkt dat tijdelijke oplossingen en losse beleidsinitiatieven niet genoeg zijn om aan de dringende aanbevelingen van het VN-Kinderrechtencomité te voldoen. Het Kinderrechtencollectief roep op tot structurele wetswijzigingen en extra middelen. Tijdelijke maatregelen en losse pilots volstaan niet meer. “Kinderrechten zijn geen gunst, maar een plicht”, zegt Marc Dullaert, voorzitter van het Kinderrechtencollectief. “Vooral door politieke stilstand

worden problemen alleen maar groter. Een jaar niets doen op politiek niveau betekent voor een kind vaak een gemiste kans voor het leven."

De volledige Kinderrechtenmonitor 2025 is te vinden op:
www.kinderrechteninbeweging.nl